

מסורת הש"ס

(א) לעיל כח. (ב) נפסחים סו: פו:א. עט. (ג) נפסחים סו: פו:א. (ד) נלקמן לג. (ה) נלקמן (ו) יומא לג: (ז) נשם לא: (ח) נלקמן מב. (ט) נשם מד. (י) נשם מה: (יא) נשם (יב) כפ"א: הו. (יג) ויקרא טז. (יד) שו"ץ לדף כח: (טו) ויע"ע מו"ק פסחים סו: ד"ה ואין. (טז) ירושלמי סוף פ"ק דר"ה.

תורה אור השלם

1. דבר אל בני ישראל לאמר איש איש כי ידעה טמא לגפשו או בדרך רחקה לכם או לדתיהיכם וְיָשָׁה פָסוּל לָךְ;

במדבר י
2. וְכִי תִזְכְּרוּ וְזָכַרְתֶּם לְפָנֶיךָ לְרַצְעֲכֶם תִּזְכְּרוּהָ: ויקרא יש ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וְכִי תִזְכְּרוּ על מחצה כרוב:

הגהות מהר"ב רנשבורג

(א) רש"י ד"ה ואמר רב כהנא גרסינן. כאן הפ"ד ואח"כ מה"ד הא דר"ל וכו' כ"ג:

מוסף רש"י

רוב הנראה לעינים. כי זה יזכר מה (והפדוס עני' קל). **מאחר ששינוי רובו של אחד כמורה. ממילא שמענין רוב שנים בטעם, למה ששני גדלים רוב אחד בעוף כו' (יומא לב.)** ומירק אחר שחיטתו. וגמר כזה אחד שחיטה. לפי שאין קבלת הדם כשירה אלא בכהן גדול ואין למחר ולקבל (שם אר'). על ידו. בשבילו כמו (כ"ט ג). קוף אחד על ידי עצמו, אי נמי על ידו לשון אחרי ופסוק לו, והרבה יש בספר העוף (ממנה ג) על ידו הורק פלוגי את החומה (שם).

שיטה מקובצת

(א) דכתיב איש איש כי יהיה טמא לנפשו איש ידחה לשני: (ב) מכדי אעוף קאי וכו': (ג) שחיטה לעוף קדשים המולק: (ד) ברוב שנים שלא היה יכול לגמור ולמרק את השחיטה כולה: (ה) ומירק כהן אחר את השחיטה הס"ד:

כדי שחיטה אחרת.

היינו שיעור שהייה: וגמרה. קס"ד צנחמה קאי דבעיף רוב שנים ומאי גמרה לשחיטה: ואי (א) **מחלה כרוב.**

כיון דשהה בחאי אולא לה שחיטה והויא לה כפגומה בעלמא ואיטרפא לה בפסוקת הגרגרת אלא ש"מ אינו כרוב ופסוקת הגרגרת כרובא

כדי שחיטה אחרת וגמרה שחיטתו כשרה ואי אמרת מחצה על מחצה כרוב איטרפא לה מי סברת בבהמה לא בעוף ממה נפשך אי מחצה על מחצה כרוב הא עביד ליה רובא אי מחצה על מחצה אינו כרוב לא עבד ולא כלום ת"ש^א הרי שהיה חצי קנה פגום והוסיף עליו כל שהוא וגמרו שחיטתו כשרה ואי אמרת מחצה על מחצה כרוב טרפה הויא אמר רבא אשאני לענין טרפה דבעינן רוב הנראה לעינים א"ל אב"י ולא כל דכן הוא ומה טרפה דבמשוה מיטרפא היכא דבעינן רובא בעינן רוב הנראה לעינים שחיטה דעד דאיכא רובא לא מיתכשרא לא כ"ש דבעינן רוב הנראה לעינים אלא דכולי עלמא מחצה על מחצה אינו כרוב וכי איתמר דרב דורב כהנא לענין פסח אתמר^ב הרי שהיו ישראל מחצה טהורים ומחצה טמאים רב אמר במחצה על מחצה אינו כרוב ורב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב והתם מ"מ דרב דכתיב יאיש איש כי יהיה טמא לנפש^ג יאיש גרחה ואין ציבור נדחין: רוב אחד בעוף: תנינא חדא זימנא רובו של אחד כמוהו (הכש פשח סימן) אמר רב הושעיא חדא בחולין יוחדא בקדשים וצריכא דאי אשמועינן חולין התם הוא דסגי ליה ברובא משום דלאו לדם הוא צריך אבל קדשים

השוחט פרק שני חולין

כמ.

א"י^א **הבא איכא רובא.** וא"ת מאי קשיא ליה דכי אמר נמי הכא הכי אגמריה רחמנא למשה לא תשייר רוצח כללעיל הרי אין כאן רוב וטהורין וי"ל דתלוי הדבר בחשיבות דמשום דחשיב ליה מחלה כרוב שרי לעיל דיש כאן שיעור הכשר שחיטה וכאן נמי יש חשיבות מחלה דינו כרוב: **דְּבֻרָּי עֲלָמָא מחצה על מחצה אינו ברוב.** וא"ת דנפ"ק דעירובין (דף טז: ושם) פסקינן כרוב פסח דלמך פרוץ כעומד מומר והיה נראה לחלק בין שאר איסורין דצדדי התלוי בחיות אי לאו דמיימי עלה לעיל דתנור וגם תימה דעירובין לא מיימי לה והנהו דמיימי התם לא מיימי הכא ושמא יש לחלק דהכא איסור וטומאה והתם לענין מחיות ולא דמי: **אי"ש** נדחה ואין ציבור נדחין. תימה דנפ"ק דסנהדרין

(דף טז.) גצי והולאת את האיש ההוא וגו' דרשינן איש ואשה אתה מוטיא לשעריך ואי אתה מוטיא כל השבט כולו לשעריך והכא לא ממעטי מאיש אלא רוב ישראל וי"ל דהתם מלינו שחילק הכתוב בין יחיד למרובים משום עיר בעלמא לענין עיר הנדחת לפיכך מסתברא לחלק משום שבט ולומר דלא מיקרי איש א"נ טועא איש ואשה כמצי התם: **אב"ר** בחולין דלאו דאם הוא צריך אימא בפלגא כגי. והא דקמינ חלי אחד בעוף ואחד וחאי צנחמה שחיטתה פסולה היינו סיפא דלאירי בקדשים:

ומירק אחר שחיטתו ע"י ידו. מירק לשון גמר כדלמרינן במדרש^א מי שהחמיל בצנזה אומרים לו מרוק:

אם קדשים משום דלדם הוא צריך אבל חולין דלדם לא צריך אימא בפלגא כגי ליה קמ"ל הי בחולין והי בקדשים אמר רב כהנא מיסתברא רישא בחולין וסיפא בקדשים ממאי מדקתני השוחט ואי סלקא דעתך רישא בקדשים המולק מיבעי ליה אלא מאי סיפא בקדשים שחיטתו כשרה מליקתו כשרה מיבעי ליה הא ל"ק אידי דסליק מבהמה תנא נמי שחיטתו כשרה אלא רישא מכדי על עוף קאי אי ס"ד בקדשים המולק מיבעי ליה רב שימי בר אשי אמר רישא בחולין מהכא דקתני אחד בעוף ואי ס"ד בקדשים הא איכא עולת העוף דבעי שני סימנים אלא מאי סיפא בקדשים רוב אחד בעוף הא איכא עולת העוף דבעי שני סימנין מאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד וברין הוא דליתני רוב שנים כיון דאיכא חטאת דסגי ליה בחד סימן מש"ה לא פסיקא ליה רב פפא אמר רישא בחולין מהכא דקתני רבי יהודה אומר עד שישחוט את הורידין ופליגי רבנן עליה אי אמרת בשלמא בחולין שפיר אלא אי אמרת בקדשים אמאי פליגי רבנן עליה^א הוא עצמו לדם הוא צריך רב אשי אמר סיפא בקדשים מהכא דקתני^ב השוחט שני ראשין כאחד שחיטתו כשרה השוחט דיעבד אין לכתחלה לא אי אמרת בשלמא ובקדשים היינו דלכתחלה לא משום דתני רב יוסף תזבח ישלא יהא שנים שוחטים זבח אחד² תזבחהו שלא יהא אחד שוחט שני זבחים ואמר רב כהנא תזבחהו כתיב אלא אי אמרת בחולין אפילו לכתחלה נמי ואף רשב"ל סבר רישא בחולין וסיפא בקדשים^א דאמר רשב"ל מאחר ששינינו רובו של אחד כמוהו למה שינינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה לפי ששינינו^ב הביאו לו את התמיד קרצו ומירק אחר שחיטתו על ידו יכול לא מירק יהא פסול לכך שינינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבהמה אמר מר יכול לא מירק יהא פסול אם

כמו (עירובין דף פב:) מערב אחד על ידו וצמו צשצילם. ומפני ששינינו שם דלריך למרק יכול לא מירק יהא פסול דנכדשים לא כגי כרוב שנים: לך. הארך לשנות כאן רוב אחד בעוף וכו' דרישא חולין הוה שמעינן מינה ותנא סיפא משום קדשים. ופרכינן יכול לא מירק יהא פסול בתמייה הא א"כ הויא לך הא מריקה עבודה כלדם אחר שלא צ"ג ותניא כל עבודת יה"כ כו' צרייתא היא צשיליה וויית^א יצ"ן:

דמתניתין תני על בהמה ולא על עוף. אלא מכדי רישא דקאי אעוף דקתני השוחט אחד בעוף אי ס"ד בקדשים וכו': אלא מאי אחד רוב כל אחד ואחד ובדין הוא דעולת העוף בעי למיתנא רוב שנים כיון דאיכא כו' משום הכי לא פסיק ליה דתני רוב אחד ומאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד: ופליגי רבנן דלא צריך לשחוט ורידין. אי אמרת בשלמא בחולין (דחלילי) שפיר דפליגי וכו' אלא תדע כיון דפליגי ברישא דבחולין (ומירק.) וקרצו כלומר ששחטו ומאחר ששחט בא אחר ומירק על ידו כלומר (ששירן) [שגומר] אותה כלומר שקרן היה בתמיד של יומ"כ ולא היה מופנה הכהן שקרן לגמור השחיטה שהיה מבהר עצמו (להקטיר קטרת) [לקבל הדם]. יכול אם לא מירק אחר שיהא

עין משפט ונר מצוה

כב א מ"י פ"א מהל' שחיטה הל"א ועיין לתם משנה סמנ עשין סג טו"ע ע יו"ד כ"י כה סע"י ה:

כב ב מ"י פ"ו מהל' קרבן פסח הל"ב:

כד ג מ"י שם הל"א [ופ"ד מהלכות ביאת מקדש הלכה ט"ו]:

כה ד ה מ"י פ"ד מהל' מעשה קרבנות הלכה ח:

כו ו ז מ"י פ"א מהל' פסולי מוקדשין הל"ד [ה]:

כז ח מ"י פ"ד מהל' עבודת יו"כ הל"א:

רבינו גרשום

ומשום הכי שהורין ולא אמרינן הכא מחצה כרוב אבל במקום אחר אמרינן מחצה כרוב. אמר רב פפא תרי רובי בחד מנא ליכא (א) וטהורים החלקים אבל במקום אחר אמרינן מחצה על מחצה כרוב: אי אמרת מחצה על מחצה כרוב איטרפה ליה בהמה ששהה ברוב הסימן דאי אמרינן דאינו חשוב כרוב לא איטרפא באותה שהייה ששהה בחצי סימן דאמרינן שעדיין לא חשובה התחלת שחיטה אבל אי אמרינן מחצה כרוב התחלת שחיטה היא: מי סברת בבהמה וחצי גרגרת כרוב לא בעוף כמה נפשך כלומר שכולה חזיא טענה היא ובניחוחא אמרינן כלומר באיזה ענין שאתה אומר היא (יש) כשרה כלומר אי מחצה על מחצה כרוב הא עבד ליה מחצה כרוב אי מחצה על מחצה אינו כרוב לא עבד לא כלום וכשרה אלא דחשובין כאין. אמר רבה שאני לענין טריפה הכא בחצי קנה פגום דבעינן רוב הנראה לעינים: ומה טריפה שבמשוה וכו' לענין שחיטה דאינה כשרה עד דאיכא רובה לא כ"ש דאינה כשרה אלא ברוב ולא אמרינן מחצה על מחצה אינו כרוב. דאיתמר הרי שהיו כו' ורב אמר מחצה על מחצה כרוב כרוב הללו עושין לעצמן (אפ"י פסח ראשון) [בטומאה] וחללו עושין לעצמן (כלומר טהורים) [בטהרה] ורב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב כלומר שטהורין עושין פסח ראשון וטמאין כרוב וכו' כלומר וטמאין אין עושין לא את הראשון ולא את השני. ראשון לא דהוו להו טהורי' רוב ורובו לא עבדי בטומאה אלא בטהרה שני לא עבדי דמחצה טמא חשוב כרוב ורובא לא מירחוי לפסח שני: הא לא קשיא אידיד דמתניחין סליק מבהמה דקתני רוב אחד ורוב שנים בבהמה כלומר דבהמה יש סמוך לשחיטתו כשרה ועכשיו ושחיטתו כשרה

דמתניתין תני על בהמה ולא על עוף. אלא מכדי רישא דקאי אעוף דקתני השוחט אחד בעוף אי ס"ד בקדשים וכו': אלא מאי אחד רוב כל אחד ואחד ובדין הוא דעולת העוף בעי למיתנא רוב שנים כיון דאיכא כו' משום הכי לא פסיק ליה דתני רוב אחד ומאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד: ופליגי רבנן דלא צריך לשחוט ורידין. אי אמרת בשלמא בחולין (דחלילי) שפיר דפליגי וכו' אלא תדע כיון דפליגי ברישא דבחולין (ומירק.) וקרצו כלומר ששחטו ומאחר ששחט בא אחר ומירק על ידו כלומר (ששירן) [שגומר] אותה כלומר שקרן היה בתמיד של יומ"כ ולא היה מופנה הכהן שקרן לגמור השחיטה שהיה מבהר עצמו (להקטיר קטרת) [לקבל הדם]. יכול אם לא מירק אחר שיהא

(א) נראה דצ"ל והלכך דאי לאו דלי"א לנמסר הוי מטהרינן החלקים.